

B.a.B.e.

***Budi aktivna, Budi emancipirana - Grupa za ženska ljudska prava
Be active, Be emancipated - Women's Human Rights Group***

I L I C A 1 6
10000 Zagreb, Croatia

tel/fax +385 1 46 62 606
babe@babe.hr www.babe.hr

*NGO in Special Consultative Status with the
Economic and Social Council of the United
Nations*

NARATIVNO IZVJEŠĆE ZA 2006. GODINU

Protekla godina bila je posvećena konsolidaciji organizacije koja je jako „posrnula“ u 2005. Od siječnja su stizale nove žene i do konca lipnja B.a.B.e. su konačno imale voditeljica temeljnih programa. Uz Sanju Sarnavku i Suzanu Kunac, stare aktivistkinje, uključile su se u svakodnevni rad i Jana Pozaić kao voditeljica financija, Zdravka Sadžakov kao voditeljica Legalina i Koraljka Dilić kao voditeljica programa Žene i mediji. Volonterski su aktivno sudjelovale u radu Biserka Sertić i Katica Kukura. Od lipnja 2006. sve nam se više odvjetnica pridruživalo i prihvaćalo teške slučajeve, a došle su i nove pravnice te psihologinja Volga Švorinić. Na čelo pravnog tima došla je Ljubica Matijević-Vrsaljko, a sve predmete vezane uz Europski sud preuzela je Ines Bojić.

Kraj godine dočekale smo u kamionu za selidbu jer nam je Grad Zagreb, nakon 13 godina rada, konačno dodijelio prostor u Ilici 16.

Sve u svemu, još jedna naporna, ali uspješna godina ostala je za nama.

PROGRAM: LEGALINE – Osiguravanje pravne i egzistencijalne zaštite žrtava obiteljskog nasilja i drugih oblika diskriminacije

Aktivnosti provedene na nacionalnoj razini:

Pružanje pravnih savjeta putem SOS linije i web stranice.

Pružanje pravnih savjeta preko SOS telefona odvija se tri puta tjedno po dva sata, a tijekom čitavog radnog tjedna pitanja stranaka u vezi obiteljskog nasilja zaprimaju djelatnice udruge i povezuju ih s pravnicama. Od siječnja 2006. do kraja prosinca telefonski su nam se obratile 1564 osobe, a u istom smo razdoblju odgovorile na 106 upita e-mailom. Od travnja 2006. linija SOS postala je besplatna za korisnice zahvaljujući donaciji T-Coma. 0800 200 144 broj je na koji nas se može nazvati od 9 do 19 sati radnim danima.

Na web stranici uređena su i izmijenjena u skladu sa zakonskim promjenama pitanja i odgovori koji ženama mogu pomoći pri donošenju odluke o pokretanju nekog postupka.

Kako često dobijamo i pisma s dokumentacijom koja se odnosi na pojedini slučaj, veliki dio vremena voditeljica pravnog tima posvetila je analizi pojedinih problema i odgovaranju na pismene upite.

Informiranje stranaka o mogućnostima ostvarivanja pravne, zdravstvene, socijalne, psihološke pomoći i mogućnostima korištenja skloništa.

Za žene koje su se obraćale Grupi za ženska ljudska prava B.a.B.e. pronalazile smo najbliže sklonište, savjetovalište, pružatelje pravne, psihološke, zdravstvene pomoći i sl. Od siječnja do kraja studenog 2006. godine uputile smo 37 žena u skloništa za žrtve obiteljskog nasilja, a 4 korisnice Caritasa Zagreb nalazile su se u našem programu savjetovališta, dok smo 2 žene smjestile u podstanarski stan, te im pomagale financijski i materijalno.

Pravno savjetovanje i zastupanje žrtava obiteljskog nasilja u sudskim postupcima.

Odvjetnicama smo uputili 67 žena na pravno savjetovanje uz moguće zastupanje, od toga 8 stranaka naš odvjetnički tim zastupa pred sudom. Koncem godine poslana je prva predstavka Europskom sudu za ljudska prava, a prikupljeni su podaci za sljedeću predstavku. U oba slučaja dogodilo se da su žrtve dugogodišnjeg obiteljskog nasilja bile ubijene od strane svojih bivših partnera. Dvije stručne suradnice završile su edukaciju o tome kako se pišu predstavke Europskom sudu za ljudska prava koju je vodila jedna od osnivačica organizacije Ela Grdinić.

Aktivnosti provedene na području Vukovarsko-srijemske županije:

Opremanje, institucionalizacija i otvaranje skloništa za žene i djecu žrtve obiteljskog nasilja

Uz nabavku opreme i pripremu prostora skloništa i okolice, projektni tim je u suradnji s djelatnicama tijekom implementacije projekta pripremao dokumentaciju potrebnu za institucionalizaciju skloništa (registraciju skloništa kao pravne osobe, udovoljavanje uvjetima propisanim pravilnicima o smještaju odraslih i djece – žrtava obiteljskog nasilja). Kapacitet skloništa je 20 osoba, što uključuje 7 odraslih osoba i 13ero djece. Vukovarsko-srijemska županija od prvog je trenutka pružila punu potporu projektu i aktivno se uključila u njegovu provedbu.

Edukacije i osvještavanje institucija i građana o problemima obiteljskog nasilja

Održane su dvije dvodnevne radionice namijenjene predstavnicima/ama centara za socijalnu skrb, policije, Vukovarsko-srijemske županije i Povjerenstva za ravnopravnost spolova Vukovarsko-srijemske županije. U ožujku 2006. u Vukovarskom institutu za mirovna istraživanja održana je radionica „Ženska ljudska prava: međunarodnopravna zaštita i domaće zakonodavstvo“, a u svibnju 2006. radionica „Nasilje nad ženama: oblici, prevalencija, posljedice“, s ciljem informiranja i senzibilizacije o rodno uvjetovanom nasilju te psihološkim aspektima nasilja i njegovim posljedicama. Dvodnevna radionica „Nasilje nad ženama: pravni aspekti zaštite žena od nasilja u obitelji“ održana je u lipnju 2006. za sutkinje i suce Vukovarsko-srijemske županije.

Projektni tim B.a.B.e. zajedno s predstavnicima Županije i Udrugom žena Vukovar aktivno je sudjelovao u međunarodnoj kampanji 16 dana aktivizma protiv nasilja nad ženama postavljanjem znakova na ulice Vinkovaca i Vukovara s natpisom „Stop nasilju nad ženama“ i dijeljenjem 2000 letaka „Šutnjom odobravate nasilje“. Kroz to vrijeme, na lokalnim radiopostajama i Vinkovačkoj televiziji emitirani su jingle i spot „Reagirajmo, nasilje je zločin“.

Sudjelovanje na međunarodnim konferencijama i seminarima:

Koraljka Dilić sudjelovala je na međunarodnom seminaru mreže «Stop nasilju nad ženama». Seminar je okupio 30 organizacija iz regije koje rade na suzbijanju nasilja nad ženama. Seminar je organizirala odvjetnička organizacija Minnesota Advocates for Human Rights (MAHR) iz Minesote, SAD i Network Women's Program iz Budimpešte.

Ines Bojić sudjelovala je na predstavljanju paneuropske kampanje u organizaciji Vijeća Europe „Stop domestic violence against women“ (Zaustavimo obiteljsko nasilje nad ženama) održanoj u Madridu 27. studenoga 2006. godine. Na konferenciji su sudjelovali visoki državni dužnosnici zemalja članica Vijeća Europe te predstavnici nevladinih udruga za zaštitu prava žena. Konferencija je dio kampanje Vijeća Europe za borbu protiv nasilja nad ženama kojom se želi ukazati na to da je obiteljsko nasilje kršenje ljudskih prava te da nije problem pojedinca već problem društva u cjelini. Na konferenciji su razmijenjena pozitivna iskustva i problemi koje članice Vijeća Europe imaju u svakodnevnoj borbi s obiteljskim nasiljem, te je još jednom potvrđen zajednički stav zemalja članica o tome da ne žele tolerirati ni najmanju mjeru obiteljskog nasilja prema ženama.

Predstavnice Grupe za ženska ljudska prava B.a.B.e., Koraljka Dilic i Sanja Sarnavka sudjelovala su na međunarodnom skupu nevladinih udruga u Bakuu, glavnom gradu Azerbajdzana od 27. do 29. ožujka 2006.. Skup se održao u organizaciji Američke odvjetničke komore (American Bar Association – ABA), točnije njihova inicijativa Central European and Eurasian Law Initiative, a ticao se javnog zagovaranja i kampanja za suzbijanje diskriminacije, nasilja, te posebice nasilja nad ženama. Naše članice držale su dvije radionice i bile odlično ocijenjene.

PROGRAM: EDUKATORINE

U sklopu programa «Edukatrine» koji je komplementaran sa svim B.a.B.e. programima, jer svi sadrže edukacijske elemente, provedeno je više aktivnosti. Održani su seminari o civilnom društvu na 3 fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: Odsjek za sociologiju, Pravni fakultet i Fakultet političkih znanosti. Cilj edukacije je bio (oko 150) studentima/cama približiti koncept civilnog društva i to posebice onog dijela koji se bavi zaštitom ljudskih prava i demokratizacijom. Za studente koji su pokazali interes (njih 20) za znanstveno-istraživački rad održane su dvije radionice o metodologiji istraživanja i radu na terenu.

Tijekom 2006. održano je 5 serija radionica u Srbu i Gračacu s ciljem uspostave principa dobrog upravljanja na lokalnoj razini. Edukacije su se odnosile na principe dobrog upravljanja, komunikacijske alate dostupne lokalnoj samoupravi u komunikaciji s građanima, o namjeni i načinima korištenja sustava e-upravljanja, rodnoj dimenziji upravljanja, te participativno planiranje razvojnih programa u zajednici s posebnim fokusom na izgradnji partnerstva za EU fondove.

Ciljane skupine su bile članovi/ice MO Srb, članovi/ice Vijeća i Poglavarstva Općine Gračac, te predstavnicima/icama nevladinih organizacija. Radionice o rodnoj dimenziji upravljanja bile su namijenjene predstavnicima/ama MO Srb te udruga Breza, Una i Lika. Sudionici/e te radionice do sada se nisu susreli/e s pitanjima rodne ravnopravnosti jer su mnogo više bili/e zaokupljene diskriminacijom manjina. Prepoznali/e su stereotipe koji onemogućuju ženama intenzivnije sudjelovanje u javnom životu, a zaključak radionice je bio da postoji interes većeg broja žena za sudjelovanjem u političkom odlučivanju.

Nastavljena je dugogodišnja suradnja s Hrvatskim helsinškim odborom i naše sudjelovanje u radu škole ljudskih prava za mlade te međunarodne škole za buduće lidere u regiji. U program edukacije uključeno je predstavljanje koncepta ženskih ljudskih prava i razgovor o ulozi medija u suvremenom društvu.

Projekt: Doprinosi organizacija civilnog društva demokratizacijskim procesima u RH

Ciljevi:

- Definirati populaciju organizacija civilnog društva koje se bave ljudskim pravima i demokratizacijom
- Istražiti njihov doprinos demokratizacijskim procesima kroz specifične misije i aktivnosti pojedinih organizacija
- Rezultatima istraživanja unaprijediti građansko znanje o doprinosu organizacija civilnog društva poboljšanju standarda ljudskih prava i vladavine prava u RH
- Rezultate istraživanja prezentirati vladinim i saborskim dužnosnicima s ciljem unaprijeđenja komunikacije i partnerskih odnosa s ovim dijelom sektora
- Utvrditi omjere financiranja ovog dijela sektora od strane vladinih institucija i drugih međunarodnih donatora

Postignuti rezultati:

- Konstruiran je upitnik sa više od 250 varijabli, te prikupljeni podaci za 90 organizacija civilnog društva iz tri različita područja: doprinosi OCD-a demokratizacijskim procesima, prakse upravljanja i izvori financiranja
- Kategorizirani podaci uz teorijski uvod i metodologiju objavljeni u publikaciji „Vrijednost vrednota – civilno društvo i hrvatska demokratizacija“
- Održana konferencija „Doprinosi organizacija civilnog društva demokratizacijskim procesima u RH“. Na konferenciji su uz predsjednika Republike Stjepana Mesića, potpredsjednice Vlade gđe. Jadranke Kosor, njegove ekselencije Veleposlanika SAD bili prisutni još i saborski

zastupnici, predstavnici lokalnih samouprava, velik broj predstavnika organizacija civilnog društva i medija.

- Distribuirano je svih 500 kopija publikacije kao i 500 letaka sa sažetkom rezultata istraživanja
- Održane još 3 prezentacije rezultata istraživanja u Vukovaru, Puli i Splitu.

Projekt: Inicijativa za uspostavu sustava pristupa informacijama i veće građanske participacije na razini Mjesnog odbora Srb (općina Gračac)

Ciljevi projekta bili su:

- Omogućiti dostupnost dokumenata i informacija stanovnicima Srba putem internet stranice
- Uključiti veći broj građana/ki u rad Mjesnog odbora kako bi se održala visoka efikasnost mjesnog odbora
- Prostor Mjesnog odbora pretvoriti u prostor aktivnosti, komunikacije, prostor u kojem se mogu dobiti važne informacije i dokumenti
- Osnaživanje članova i članica Mjesnog odbora
- Upućivanje članova/ica Mjesnog odbora u koncept rodno osjetljivog upravljanja
- Uključivanje organizacija civilnog društva Una i Breza u proces promicanja rodne ravnopravnosti
- Mobilizacija i edukacija (mlađe) populacije za pomoć pri realizaciji planova Mjesnog odbora

Postignuti rezultati:

- Najveći uspjeh ovog projekta otvaranje je i uspostava međusobnog povjerenja između lokalne samouprave, civilnog društva i građana. Procesi kroz koje smo prošli (građanski forumi, participativno planiranje, principi dobrog upravljanja, uspostava e- modela upravljanja) pokazali su se kao konstruktivna oruđa koje kada se koriste u partnerstvu s nevladinim organizacijama mogu donijeti izvrsne, čak neočekivane rezultate razvoja lokalne zajednice.
- Uspostavljen je sustav e-upravljanja u općini Gračac (www.gracac.hr) . Osvještena potreba za podizanjem kapaciteta kako članova MO Srb, tako i Poglavrastva općine Gračac, posebice u korištenju novih tehnologija. To se dogodilo kao logična posljedica rada i edukacija tijekom uspostave e- sustava upravljanja.

PROGRAM: ŽENE I MEDIJI

U sklopu programa, «Žene i mediji», B.a.B.e. su završile s provedbom projekta «Prava seksualnih i rodnih manjina», koji se paralelno provodio u BiH i Hrvatskoj u okviru mreže Balkan Human Rights Network. U sklopu projekta, B.a.B.e. i partner iz BiH – Helsinški komitet Republike Srpske, proveli su istraživanje o stanju ljudskih prava LGBTIQ manjina u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj. Uz to, implementirana je i medijska kampanja u sklopu koje su tijekom 12 mjeseci, svakog mjeseca održane dvije tematske radio emisije o pravima rodnih manjina. U BiH emisije su bile na radiju «Stari Grad» Sarajevo, a u Hrvatskoj, na «Gradskom Radiju» Osijek.

Tijekom realizacije projekta: „Mijenjanje stereotipova i predrasuda povezanih sa seksualnim nasiljem – osnaživanje žena kroz zakonodavstvo i medije“ održana je regionalna javnozagovaračka radionica na temu „Rod i mediji“. Radionica se održala na Sljemenu od 26. do 28. siječnja 2006. a 14 aktivistkinja iz Hrvatske, Srbije i Crne Gore, Kirgistanu, Estonije, Mađarske i Bosne i Hercegovine aktivno je sudjelovalo u radu.

Program Žene i mediji predstavljen je hrvatskoj javnosti tijekom održavanja međunarodnog dokumentarnog filmskog festivala ZAGREBDOX (24. veljače 2006). Povod za javno predstavljanje programa i postignuća bila je premijera dokumentarnog filma „Posao snova“. Film je režirala Danijela Majstorović iz BiH. Nakon premijere „Posao snova“ prikazan je na još nekoliko međunarodnih festivala dokumentarnog filma (Beč, Meksiko itd.)

U Zagrebu, Sarajevu i Beogradu održane su prezentacije: analize medijskog zakonodavstva RH, BiH i SiCG; medijskog priručnika „Put do vlastitog pogleda“ i rezultati komparativnog akcijskog istraživanja „Nevinost bez zaštite – ženska percepcija medijskih sadržaja“. Nakon prezentacija na kojima su bile predstavnice organizacija civilnog društva i medija, sudionice su imale priliku postavljati pitanja i diskutirati o učestalosti i načinima diskriminacije žena u medijima kao i predlagati mjere kojima bi se žene ravnopravnije i manje stereotipno prikazivale u medijima. U Beogradu nakon prezentacija premijerno prikazan dokumentarni film „Posao snova“ u Centru za kulturnu dekontaminaciju.

U periodu od lipnja 2006. do prosinca 2006. medijski se program najviše koncentrirao na razvoj novih mogućnosti jačanja vidljivosti ženskih ljudskih prava i aktivnosti svih programa B.a.B.a. putem primjene novih tehnologija i razvoja novih online resursa. Tako je nakon višemjesečnog rada s produkcijskom organizacijom HOLOGRAM postavljena i nova B.a.B.e. web stranica (kreiran je potpuno novi vizualni identitet i stranice su postavljene u CMS-u).

Voditeljica medijskog programa je zajedno sa svim programskim koordinatoricama u udruzi prošla nekoliko stupnjeva obuke za korištenje i primjenu CMS-a u periodu od srpnja 2006. do prosinca 2006. U studenom 2006. B.a.B.e. medijski tim postavio je i novi web portal o nasilju nad ženama u sklopu međunarodne mreže Stop VAW na www.stopvawmonitors.org. B.a.B.e., kao nacionalne monitorice za problematiku nasilja nad ženama nastavit će samostalno administrirati i ove web stranice.

Od siječnja 2006. Stranica *Ekviva* postupno prerasta u prvi regionalni ženski portal, s regionalnim uredništvom i novinarskim i suradničkim kontribucijama iz BiH, Srbije, Crne Gore i Hrvatske. Kako bismo je učinili bližom lokalnim korisnicima, promijenili smo njeno ime u Ekviva, te zakupili novu domenu (www.ekviva.net). Zadatak portala je pratiti prvenstveno ženska pitanja i civilno društvo u sve tri države, uz praćenje aktualnih političkih tema, kulture, te posebice teme slobode medija.

Zaključno medijsko događanje u 2006. bila je javna prezentacija publikacije "Stereotipizacija: Reprezentacija žena u štampanim medijima u jugoistočnoj Europi", održana u HND-u 19. prosinca.

Sudjelovanje na konferencijama i seminarima međunarodnog karaktera:

Sanja Sarnavka, koordinatorica Udruge, sudjelovala na radionici o razvoju komunikacijskih strategija u jugoistočnoj Europi. Radionica se održala u Amsterdamu gdje se umrežavalo s organizacijama civilongna društva iz cijele Europe koje koriste informacijske i komunikacijske tehnologije kako bi unaprijedile ljudska prava i to posebno reproduktivna i seksualna.

Suzana Kunac bila je sudionica međunarodne konferencije u Crnoj Gori na temu regionalnog povezivanja ženskih organizacija. Tijekom 3 dana razgovaralo se o zajedničkim kampanjama, o oživotvorenju UN rezolucije 1325 (primjer suradnje Žena u crnom iz Beograda i Ženske mreže Kosova) itd.